

Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van P.M. 2015, kenmerk P.M. houdende wijziging van de Regeling Jeugdwet ter vaststelling van enige regels die aanbieders van jeugdhulp of preventie alsmede gecertificeerde instellingen bij het verstrekken van persoonsgegevens aan gemeenten in acht dienen te nemen

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Gelet op artikel 7.3.11, vijfde lid van de Jeugdwet en artikel 7:457, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek;

Besluiten:

ARTIKEL I

De Regeling Jeugdwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na paragraaf 5 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 5a. Verwerking persoonsgegevens ten behoeve van bekostiging

Artikel 5a.1

Een jeugdhulpaanbieder, een aanbieder van preventie of een gecertificeerde instelling die voor een in de wet bedoelde dienst bij een gemeente een bedrag in rekening brengt, vermeldt daarbij de volgende gegevens:

a. gegevens ter identificatie van de aanbieder of gecertificeerde instelling, te weten van die aanbieder of instelling:

1°. naam en adres,

2°. instellingscode,

3°. praktijkcode, of

4°. zorgverlenerscode;

b. het in rekening gebrachte bedrag alsmede de wijze waarop en de termijn waarbinnen de rekening dient te worden voldaan;

c. gegevens ter identificatie van de jeugdige ten behoeve van wie de dienst is of zal worden verleend, te weten van die jeugdige:

1°. burgerservicenummer, of

2°. naam, adres en geboortedatum;

d. de datum waarop de dienstverlening is aangevangen of naar verwachting zal aanvangen;

e. de datum waarop de dienstverlening is beëindigd of naar verwachting zal eindigen;

f. het voor het te declareren bedrag relevante aantal eenheden of tijdseenheden gedurende welke de diensten zijn of zullen worden verricht;

g. indien een indicatie voor of verwijzing naar de dienst voor 1 januari 2015 is afgegeven:

1°. de datum waarop de dienst is aangevangen of de dienst volgens de verwijzing of indicatie zou kunnen aanvangen,

2°. indien aangegeven: de periode waarvoor de verwijzing of de indicatie geldt;

h. indien verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts heeft plaatsgevonden, van de desbetreffende arts:

1°. naam en adres, of

2°. zorgverlenerscode; en

i. indien in een beschikking van het college is neergelegd dat de jeugdige op de verleende dienst is aangewezen: nummer van de beschikking.

Artikel 5a.2

1. Een jeugdhulpaanbieder die een jeugdige gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg heeft verleend of zal verlenen, vermeldt bij de declaratie naast de in artikel 5a.1 bedoelde gegevens tevens de persoonsgegevens die hij ingevolge met het college gemaakte afspraken dient te vermelden, met dien verstande dat:

- a. de persoonsgegevens die bij de declaratie worden vermeld niet meer of gedetailleerder zijn dan de persoonsgegevens, bedoeld in de Externe Integratiestandaard nummer JW 321 van Vektis,
- b. voor jeugdigen die een behandeling uit de productgroepen 'crisis', 'diagnostiek' of 'behandeling kort' hebben ontvangen geen diagnosegegevens worden vermeld, en
- c. voor jeugdigen die een behandeling uit een andere productgroep dan de in onderdeel b bedoelde productgroepen hebben ontvangen, de gegevens die betrekking hebben op de aan de zorg ten grondslag liggende diagnose zich beperken tot de vermelding van de in DSM-IV opgenomen diagnosehoofdgroep waartoe de diagnose behoort.

2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel c, worden geen tot de diagnose herleidbare gegevens bij de declaratie gevoegd indien de jeugdige of degene die het gezag over de jeugdige uitoefent enerzijds en de jeugdhulpaanbieder anderzijds gezamenlijk een verklaring hebben ondertekend als bedoeld in bijlage 1a, en deze verklaring uiterlijk op het moment van declaratie in het bezit van het college is gesteld.

Artikel 5a.3

Een jeugdhulpaanbieder die andere jeugdhulp dan gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg of een aanbieder die preventie heeft verleend of zal verlenen, vermeldt bij de declaratie naast de in artikel 5a.1 bedoelde gegevens tevens de persoonsgegevens die hij ingevolge met het college gemaakte afspraken dient te vermelden, met dien verstande dat niet meer soorten persoonsgegevens worden gemeld dan de persoonsgegevens, bedoeld in de Externe Integratiestandaard nummer JW 303 van Vektis.

Artikel 5a.4

Een gecertificeerde instelling die een kindbeschermingsmaatregel uitvoert vermeldt bij de declaratie naast de in artikel 5a.1 bedoelde gegevens tevens de volgende gegevens:

- a. het nummer van de betreffende rechterlijke uitspraak, en
- b. de vermelding of sprake is van:
 - 1°. eerste jaar ondertoezichtstelling,
 - 2°. vervolgjaren ondertoezichtstelling, of
 - 3°. voogdij.

Artikel 5a.5

Een gecertificeerde instelling die jeugdreclassering uitvoert vermeldt bij de declaratie naast de in artikel 5a.1 bedoelde gegevens tevens de volgende gegevens:

- a. een aanduiding ter identificering van de strafrechtelijke beslissing die ten grondslag ligt aan de jeugdreclassering; en
- b. de vermelding of sprake is van:
 - 1°. toezicht en begeleiding,
 - 2°. individuele trajectbegeleiding Harde Kern,

- 3°. individuele trajectbegeleiding Criem,
- 4°. scholings- en trainingsprogramma,
- 5°. gedragsbeïnvloedende maatregel,
- 6°. voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel, of
- 7°. samenloop met ondertoezichtstelling of voogdij, als bedoeld in artikel 5a.4.

Artikel 5a.6

1. Het college of een door het college aangewezen persoon verwerkt persoonsgegevens als bedoeld in de artikelen 5a.1 tot en met 5a.5, slechts voor zover zij noodzakelijk zijn voor het bereiken van de volgende doelen:
 - a. het nagaan of het betalen van de ingediende declaratie rechtmatig zal zijn en zo ja, het betalen van die declaratie;
 - b. het zonodig bij de declarant opvragen van nadere persoonsgegevens als bedoeld in de artikelen 5a.1 tot en met 5a.5 indien betaling van de declaratie niet rechtmatig zou zijn omdat noodzakelijke gegevens ontbreken;
 - c. het verrichten van fraude-onderzoek.
2. Het college of een door het college aangewezen persoon is bevoegd om bij de declaratie vermelde persoonsgegevens verder te verwerken voor zover dat noodzakelijk is voor de vaststelling van de ouderbijdrage, bedoeld in paragraaf 8.2 van de wet.
3. Een jeugdhulpaanbieder, een aanbieder van preventie of een gecertificeerde instelling verstrekt het college of een door het college aangewezen persoon ten behoeve van door hem in te stellen fraude-onderzoek het dossier van de jeugdige indien die jeugdige of degene die het gezag over de jeugdige uitoefent het college schriftelijk toestemming heeft gegeven om het dossier in te zien.

Artikel 5a.7

1. Het college bewaart in zijn administratie een afschrift van de in artikel 5a.2, tweede lid, bedoelde verklaring.
2. Indien het college voor het moment van declaratie een verklaring als bedoeld in artikel 5a.2, tweede lid, heeft ontvangen en uit de declaratie van het voor de desbetreffende zorg overeengekomen bedrag de diagnose van de jeugdige zou kunnen worden afgeleid, is het college op verzoek van de jeugdhulpaanbieder verplicht te overleggen over een afwijkende wijze van declareren, zodanig, dat de diagnose niet uit het te declareren bedrag afgeleid kan worden.
3. Het college betaalt declaraties als bedoeld in artikel 5a.2, tweede lid, indien deze voor het overige aan de daarover met de jeugdhulpaanbieder gemaakte afspraken voldoen.
4. Controle door het college op de rechtmatigheid van bedragen die op grond van artikel 5a.2, tweede lid, bij het college zijn gedeclareerd, vindt plaats door of onder verantwoordelijkheid van een arts.

B

Na Bijlage 1 wordt een bijlage ingevoegd, luidende:

BIJLAGE 1A BEHORENDE BIJ ARTIKEL 5a.2 VAN DE REGELING JEUGDWET

PRIVACYVERKLARING gespecialiseerde jeugd-ggz

Ondergetekenden:

[patiënt: Naam]

[patiënt: Geboortedatum]

[patiënt: BSN]

[patiënt: naam ouder, andere gezagsdrager, curator of mentor indien patiënt]

*jonger is dan 12 jaar of niet
in staat kan worden geacht
tot een redelijke waardering
van zijn belangen]*

en

[jeugdhulpaanbieder: Naam praktijk/instelling]

[jeugdhulpaanbieder: Naam uitvoerder]

[jeugdhulpaanbieder: Adres]

[jeugdhulpaanbieder: AGB-code praktijk/instelling]

[jeugdhulpaanbieder: AGB-code uitvoerder]

verklaren:

1. dat tussen partijen een behandelrelatie is aangegaan, waarvoor de jeugdhulpaanbieder overeenkomstig de met of namens het college van burgemeester en wethouders gemaakte afspraken een bedrag voor in rekening wenst te brengen.

vermelding diagnose-informatie bij de declaratie

2. dat de patiënt of degene die het gezag over hem uitoefent er uit het oogpunt van bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de patiënt bezwaar tegen heeft, dat gegevens die te herleiden zijn tot een door de jeugdhulpaanbieder met betrekking tot de patiënt gestelde diagnose, bij de declaratie worden vermeld.

3. dat de jeugdhulpaanbieder, in overeenstemming met artikel 5a.2, tweede lid, van de Regeling Jeugdwet vermelding van de onder 2 vermelde gegevens achterwege zal laten.

PLAATS:

DATUM:

Handtekening patiënt

Handtekening gezagsdrager

Handtekening zorgaanbieder

ARTIKEL II

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt met uitzondering van de artikelen 5a.2, tweede lid, en 5a.7 terug tot en met 1 januari 2015.

2. In afwijking van het eerste lid is artikel 5a.7 met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2015 van overeenkomstige toepassing voor zover vanaf die datum op basis van tussen een gemeente en een aanbieder van gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg een met de inhoud van artikel 5a.2, tweede lid, overeenkomende afspraak is gemaakt en door de jeugdige of degene die het gezag over hem uitvoert en de aanbieder gebruik is gemaakt van de mogelijkheid die die afspraak biedt.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Drs. M.J. van Rijn

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Dr. K.H.D.M. Dijkhoff

TOELICHTING

1. Algemeen

Op grond van de Jeugdwet zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp, de preventie, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en voor de uitvoering van jeugdreclassering. Daartoe kopen zij hulp in van jeugdhulpaanbieders, van aanbieders van preventie en van zogenoemde 'gecertificeerde instellingen'.

Op 16 maart 2015 zond het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) de Minister van Veiligheid en Justitie (VenJ) en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een brief. In die brief stelde het college dat de Jeugdwet niet voorziet in een bepaling die specifiek ziet op het door een jeugdhulpverlener of –aanbieder verstrekken van persoonsgegevens, waaronder het burgerservicenummer (bsn) en andere bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), aan gemeenten ten behoeve van de financiële afwikkeling en controle van declaraties. Het gevolg was volgens het Cbp dat dergelijke gegevens slechts met toestemming van de betrokken jeugdige of zijn ouders aan de gemeenten verstrekt zouden mogen worden. Het Cbp adviseerde om in de Jeugdwet alsnog zo'n specifieke regeling op te nemen, en daarbij te voorzien in een bepaling van de aard en omvang van de daarvoor noodzakelijke persoonsgegevens.

Naar aanleiding hiervan zijn in het wetsvoorstel 'Veegwet VWS 2015' (Kamerstukken II 2014/15, 34191, nrs. 1-3) enkele voorstellen tot wijziging van de Jeugdwet opgenomen, die ertoe strekken duidelijker dan thans in paragraaf 7.4 van de Jeugdwet is neergelegd, te regelen dat gemeenten niet alleen ten behoeve van het verzamelen van beleidsinformatie, maar ook voor de uitvoering van de Jeugdwet zelf, gegevens van de jeugdige of zijn ouders mogen verwerken en dat dergelijke gegevens voor zover noodzakelijk bsn's en persoonsgegevens mogen zijn. Artikel 7.4.3 van de Jeugdwet leidt er vervolgens toe dat jeugdhulpaanbieders, aanbieders van preventie, gecertificeerde instellingen en de raad voor de kinderbescherming verplicht zijn die persoonsgegevens over hun cliënten aan de gemeenten te verstrekken, die voor die gemeenten noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de Jeugdwet. Daarbij dient artikel 7.4.3 van de Jeugdwet te worden beschouwd als een bij de wet bepaalde verplichting als bedoeld in artikel 7.3.11, eerste lid, derde volzin, van de Jeugdwet en artikel 7:457, eerste lid, derde volzin van het Burgerlijk Wetboek, die jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en de raad voor de kinderbescherming, voor zover het om voor de gemeenten noodzakelijke persoonsgegevens gaat, verplicht hun uit hun (medisch) beroepsgeheim voortvloeiende zwijgplicht jegens de gemeenten te doorbreken. Tevens is voorgesteld aan artikel 7.4.4 van de Jeugdwet een delegatiebepaling toe te voegen op grond waarvan bij ministeriële regeling onder andere kan worden bepaald welke persoonsgegevens bij een rechtstreeks aan de gemeente gerichte declaratie mogen worden vermeld.

Bij brief van 13 mei 2015, die in afschrift naar de leden van de vaste commissie voor VWS van de Tweede Kamer is gezonden, heeft het Cbp echter aan de staatssecretarissen van VWS en VenJ in een ambtshalve advies laten weten deze oplossing onvoldoende te vinden. De bezwaren van het Cbp kunnen als volgt worden weergegeven:

1. Doordat in artikel 7.4.4, eerste lid, van de Jeugdwet het gebruik van persoonsgegevens niet wordt uitgebreid tot de bekostiging, zal het – tenzij de jeugdige of zijn ouders daartoe toestemming hebben gegeven - nog steeds niet mogelijk zijn om bij de declaratie persoonsgegevens te vermelden.
2. De nieuwe delegatiebepaling heeft een te kleine reikwijdte, aangezien er ook andere financieringswijzen zijn dan het rechtstreeks naar de gemeente sturen van een declaratie. Bovendien moet de reikwijdte van de delegatiebepaling uitgebreid worden tot regelstelling over gegevens die gemeenten ten behoeve van de controle van in rekening gebrachte jeugdhulp nodig hebben.
3. Anders dan in de toelichting op het wetsvoorstel staat, kan de uitwerking van de vraag welke gegevens ten behoeve van de bekostiging (en de controle) aan gemeenten moeten worden verstrekt, niet aan de gemeenten/de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en (de koepels van) jeugdhulpaanbieders worden overgelaten, omdat daarmee nog niet volledig wordt

voldaan aan de vereisten inzake explicitering en specificering die gelet op het grondrechtelijk en internationaalrechtelijk kader aan een wettelijke verplichting tot doorbreking van de geheimhoudingsplicht worden gesteld. Wel is het mogelijk om een door de genoemde partijen opgesteld product van zelfregulering in de in de delegatiebepaling bedoelde ministeriële regeling op te nemen.

4. Voor de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-ggz) dient, voor individuele gevallen waarin een jeugdige of zijn ouders er bezwaar tegen heeft dat zijn persoonsgegevens op een declaratie worden gezet, te worden aangesloten bij hetgeen de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ter zake voor de volwassenen-ggz heeft geregeld.

Tevens heeft het Cbp op 13 mei 2015 brieven aan de VNG, GGZ Nederland, en Jeugdzorg Nederland gezonden waarin het deze partijen erop wijst dat het, totdat op basis van de Jeugdwet voorzien is in een voldoende specifieke uitwerking van welke persoonsgegevens in het kader van de bekostiging en controle van de jeugdhulp mogen worden verstrekt, niet toegestaan is om dergelijke gegevens aan de gemeenten te verstrekken of, indien gemeenten dergelijke gegevens hebben ontvangen, ze te gebruiken. Het Cbp kondigt in de brieven aan handhavend te zullen optreden jegens jeugdhulpaanbieders die toch dergelijke gegevens verstrekken of gemeenten die ze toch verwerken.

Naar aanleiding van de brieven van 13 mei 2015 is besloten een (tweede) nota van wijziging op het wetsvoorstel Veegwet VWS 2015 op te stellen, waarin de adviezen van het Cbp zoveel mogelijk zijn verwerkt. Daartoe zal een nieuwe delegatiebepaling, artikel 7.4.0, aan paragraaf 7.4 van de Jeugdwet worden toegevoegd, waarin de basis wordt geregeld voor het verstrekken van persoonsgegevens aan en het verwerken van de aldus ontvangen persoonsgegevens door de gemeenten. Bij ministeriële regeling zal in ieder geval worden uitgewerkt welke gegevens in verband daarmee bij de declaratie mogen worden vermeld. Daarbij zal worden aangesloten bij de resultaten van een werkgroep van koepels van jeugdhulpaanbieders en de VNG/een aantal gemeenten, die het aantal jeugdhulpproducten dat gemeenten bij jeugdhulpaanbieders in kan kopen, aanzienlijk zal reduceren¹. Voorts zal, zolang de jeugd-ggz in dbc's wordt gedeclareerd, voor deze zorg worden aangesloten bij wat voor de ggz voor volwassenen geldt.

Gegeven de brieven van het Cbp dreigde er tot aan de inwerkingtreding van de Veegwet VWS 2015 en daarmee van het nieuwe artikel 7.4.0 Jeugdwet en de daarop te baseren ministeriële regeling (verder ook 'definitieve ministeriële regeling' genoemd), een situatie te ontstaan waarin de jeugdhulp, preventie, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering niet meer gedeclareerd of betaald zouden kunnen worden. Dat zou er vervolgens toe kunnen leiden dat aanbieders of gecertificeerde instellingen in betalingsmacht zouden kunnen komen te verkeren.

Ook het Cbp had hier oog voor. Om die reden heeft het Cbp aangegeven er mee te kunnen leven dat er ook voor de inwerkingtreding van de definitieve ministeriële regeling persoonsgegevens bij de declaratie zouden worden vermeld, mits met name het aantal persoonsgegevens betreffende de gezondheid en met name de mate van detail daarvan tot een minimum zou worden beperkt en een en ander in een tijdelijke ministeriële regeling zou worden neergelegd. Daarbij dient te worden bedacht dat het gegeven dat aan een jeugdige een bepaald jeugdhulpproduct is verleend, een gezondheidspersoonsgegevens als bedoeld in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) kan

¹ Het inkoopbeleid voor de in 2015 te verlenen jeugdhulp is niet gericht geweest op stroomlijning van het aantal te contracteren jeugdhulpproducten. Het gevolg hiervan is dat, overigens mede ten gevolge van het feit dat aanbieders voor vergelijkbare diensten unieke producten in de markt hebben gezet om zich van elkaar te onderscheiden, iedere gemeente in overleg met de door haar gecontracteerde aanbieders haar eigen in te kopen producten heeft gedefinieerd, met als gevolg dat er over heel Nederland gemeten een zeer groot aantal jeugdhulpproducten is. Het streven van zowel de gemeenten als de aanbieders is er op gericht het aantal verschillende jeugdhulpproducten met het oog op de inkoop van jeugdhulp voor de jaren 2016 en verder, fors te verminderen.

zijn of, in het geval van de ggz, is. Voorts is het Cbp van mening dat materiële controle² van ingediende declaraties tot de inwerkingtreding van de definitieve regeling niet is toegestaan.

Naar aanleiding hiervan is allereerst nagegaan of het mogelijk was om de beoogde aanzienlijke reductie in het aantal jeugdhulpproducten reeds in juli 2015 in te voeren en niet alleen toe te passen voor de inkoop over 2016 maar ook voor de contracten die over 2015 gesloten zijn. Dat bleek niet het geval te zijn. Ten zag het er niet naar uit dat het voor de koepels van jeugdhulpaanbieders en de VNG/gemeenten mogelijk zou zijn om al aan het begin van juli 2015 tot overeenstemming te komen over aantal en omschrijving van de in de toekomst te hanteren jeugdhulpproducten. En zelfs als dit wel mogelijk zou zijn, zou de hier gepresenteerde oplossing betekenen dat de met betrekking tot het jaar 2015 gesloten jeugdhulpcontracten opgebroken zouden moeten worden om de daarin opgenomen jeugdhulpproducten om te zetten in de nieuwe producten. Dat zou voor ongeveer een half jaar een grote administratieve last betekenen. Ten slotte bleek het niet mogelijk te zijn om de ICT-systemen die het mogelijk maken om digitale declaraties in te dienen, tijdig op deze oplossing aan te passen.

Vervolgens is een oplossing uitgewerkt die er op neerkwam dat de jeugdhulpaanbieders tot aan de inwerkingtreding van de definitieve ministeriële regeling op voorschotbasis declaraties zouden betalen die geen gegevens over de geleverde jeugdhulp zouden bevatten. Na inwerkingtreding van de definitieve ministeriële regeling zouden de uitbetaalde declaraties dan alsnog materieel kunnen worden gecontroleerd. Deze oplossing bleek op bezwaren bij de VNG en de gemeenten te stuiten toen bleek dat de periode waarover aldus op voorschotbasis betaald en achteraf gecontroleerd zou moeten worden meer dan enkele maanden zou gaan beslaan omdat de Veegwet VWS 2015 naar verwachting niet voor eind november 2015 in werking zal kunnen treden. Bovendien zou ook dit betekenen dat voor het jaar 2015 geldende contracten opgebroken zouden moeten worden, en dat dan voor ten hoogste de laatste maand van 2015. Ten slotte bracht deze oplossing wat betreft het Cbp met zich dat reeds voor 13 mei 2015 ingediende, maar nog niet voldane declaraties door een arts ontdaan zouden worden van de mededeling van welke jeugdhulp verleend was. Dat is bij digitaal ingediende declaraties echter niet mogelijk.

Ook is nog gekeken naar de mogelijkheid om wel de in de inkoopcontracten afgesproken jeugdhulpproducten bij de declaratie te melden, maar dan alleen met uitdrukkelijke toestemming daartoe van de jeugdige of zijn ouders. Zonder deze toestemming zouden de aanbieders dan declaraties versturen zonder weergave van het geleverde jeugdhulpproduct, die de gemeenten toch zouden moeten betalen. Het werken met uitdrukkelijke toestemming zou voor de aanbieders echter een toename van de uitvoeringslasten betekenen, aangezien zij telkens zouden moeten uitleggen welke gegevens bij de declaratie zouden worden vermeld, waarom zij dat zouden willen doen en wat de gemeenten met de aldus ontvangen gegevens zou doen, om vervolgens de uitdrukkelijke toestemming van de cliënt te vragen. Voor de VNG en de gemeenten was deze oplossing onaanvaardbaar omdat gevreesd werd dat te veel cliënten de toestemming zou weigeren, met als risico dat gemeenten onvoldoende in staat zouden zijn om na te gaan of de betalingen rechtmatig zouden zijn.

Al met al is het niet mogelijk gebleken om op korte termijn de te declareren geleverde jeugdhulp op een voor de gemeenten en de aanbieders uitvoerbare wijze te abstraheren. Gegeven deze uitkomst, is het Cbp ermee akkoord gegaan dat aanbieders en gecertificeerde instellingen hun prestaties tot aan de inwerkingtreding van de definitieve ministeriële regeling blijven declareren op de wijze die zij met de gemeenten hebben afgesproken. Dat betekent dat vaak toch bij de declaratie zal worden vermeld welk voor 2015 met de gemeente overeengekomen jeugdhulpproduct is geleverd. Wel zal vanaf de inwerkingtreding van voorliggende ministeriële regeling voor de jeugd-ggz, net als dat voor de ggz voor volwassenen geldt, voor de jeugdige of zijn gezagsdrager de mogelijkheid bestaan om aan te geven dat hij niet wenst dat het geleverde product bij de declaratie wordt genoemd.

² Onder materiële controle wordt verstaan het doen van onderzoek naar de vraag of de in rekening gebrachte prestatie is geleverd en die geleverde prestatie het meest aangewezen is gezien de hulpbehoefte van de jeugdige of zijn ouders.

Een en ander is in voorliggende ministeriële regeling geregeld. In de definitieve ministeriële regeling zal voorliggende tijdelijke regeling worden ingetrokken.

2. Artikelsgewijs

ARTIKEL I

Vooraf

Op grond van de Jeugdwet hebben de gemeenten de vrijheid om samen met aanbieders van jeugdhulp of preventie en met de gecertificeerde instellingen de te leveren diensten te definiëren, er een prijs en de declaratiewijze voor af te spreken en – binnen de grenzen van de Wbp - af te spreken welke gegevens bij de declaratie vermeld moeten worden. Voor het eerste jaar waarvoor de Jeugdwet geldt, 2015, heeft dit over heel Nederland gemeten tot een baaierd van producten en afspraken geleid. Vaak is voor zorg die voor 2015 vanuit de Wet op de jeugdzorg, de Zorgverzekeringswet (Zvw) of de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) is overgeheveld, nog aangesloten bij de productdefinitie uit die wetten, maar er zijn ook gemeenten die, bijvoorbeeld vanuit een streven naar vernieuwing van de jeugdhulp, samen met de aanbieders een eigen dienstenpakket hebben opgesteld. Het gevolg is dat er in 2015 over heel Nederland gezien een zeer groot aantal jeugdhulpproducten is overeengekomen. Zoals reeds aangegeven in het algemene deel van deze toelichting, werkt een werkgroep van koepels van jeugdhulpaanbieders en de VNG/een aantal gemeenten aan een voorstel om het aantal jeugdhulpproducten dat gemeenten bij jeugdhulpaanbieders in kan kopen, vanaf 2016 aanzienlijk te reduceren.

Daarnaast zijn er ook vele verschillende financieringswijzen. Met een aanbieder kan zijn afgesproken dat iedere geleverde dienst afzonderlijk wordt gefactureerd, maar ook is het mogelijk dat een aanbieder een budget heeft gekregen, waaruit hij iedere jeugdige die woont in een gemeente die de budgetafpraak heeft gemaakt, van jeugdhulp dient te voorzien. Ook binnen deze twee uitersten kunnen uiteraard afspraken zijn gemaakt.

Het voorgaande – vele producten en meerdere financieringswijzen - brengt met zich dat er in de praktijk ook veel verschillende declaratieafspraken bestaan. Enkele voorbeelden mogen dit illustreren. Heeft een gemeente met een ggz-aanbieder afgesproken dat in 2015 voor de producten voor de jeugd-ggz nog zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de ggz-producten die in 2014 op grond van de Zvw golden, dan zal hij ook vaak hebben afgesproken dat de aanbieders voor 2015 bij de declaratie mogen aansluiten bij wat daarvoor in 2014 gold (of in 2015 voor de ggz voor volwassenen geldt). Heeft een gemeente met een aanbieder van dyslexiezorg afgesproken dat hij per geleverde dienst wordt betaald, zal hij noodzakelijkerwijs bij zijn declaratie aan dienen te geven welke dienst aan welke jeugdige geleverd is. Heeft een gemeente met een aanbieder van preventie afgesproken dat hij voor een bepaald bedrag iedere in haar gemeente wonende jeugdige en zijn ouders helpt, dan kan daarentegen mogelijk volstaan worden met declaraties die aangeven welke diensten in de declaratieperiode aan welke jeugdigen zijn geleverd zonder dat specifiek iedere geleverde dienst aan een bepaalde jeugdige wordt verbonden.

Ervan uitgaande dat het in 2015 openbreken van tussen aanbieders en gecertificeerde instellingen enerzijds en de gemeenten anderszijds gesloten contracten zoveel mogelijk moet worden voorkomen, maakt deze enorm uiteenlopende uitvoeringspraktijk het derhalve buitengewoon lastig om precies te bepalen welke persoonsgegevens in het kader van een declaratie van geleverde diensten mogen worden vermeld.

Om die reden gaat voorliggende regeling van het volgende systeem uit:

- Gemeenten mogen in het kader van betaling van jeugdhulp, preventie, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering slechts die persoonsgegevens verwerken, die noodzakelijk zijn om te bepalen of een betaling rechtmatig zal zijn of om fraude te bestrijden (artikel 5a.6).
- Rechtmatig is een betaling indien de gedeclareerde dienst overeenstemt met het contract dat de gemeente met een aanbieder of een gecertificeerde dienst heeft gesloten. Gezien de grote hoeveelheid verschillende afspraken in die contracten is het niet mogelijk om in een landelijke

ministeriële regeling limitatief op te sommen welke persoonsgegevens in welke gevallen mogen worden verwerkt. Wel blijft steeds gelden dat een gemeente niet meer mag vragen dan wat zij voor een goede uitvoering van de Jeugdwet nodig heeft.

- Een aanbieder van jeugdhulp of preventie en de gecertificeerde instellingen dienen die (persoons)gegevens bij hun declaratie te vermelden, die voor de gemeente noodzakelijk zijn om na te gaan of de declaratie rechtmatig is. Doorgaans zullen dit de gegevens zijn die zij ingevolge hun contractsafspraken met de gemeente bij de declaratie dienen leveren. Het gaat hierbij in ieder geval steeds om de gegevens, bedoeld in artikel 5a.1. Daarnaast zal het, voor zover in de contracten afgesproken, gaan om gegevens met betrekking tot de geleverde jeugdhulp, preventie, kindbeschermsmaatregelen of jeugdreclassering (artikelen 5a.2 tot en met 5a.5). De artikelen 5a.1 tot en met 5a.5 vormen hiermee wettelijke voorschriften als bedoeld in de artikelen 7.3.11, eerste lid, van de Jeugdwet en artikel 7:457, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (BW) die de jeugdhulpaanbieder of de medewerker van een gecertificeerde instelling ondanks hun (medisch) beroepsgeheim tot spreken verplichten.
- Ingevolge artikel 5a.2 is het bij de declaratie leveren van gegevens over aan jeugdigen verleende ggz toegestaan voor zover daarbij niet meer soorten persoonsgegevens of gedetailleerdere persoonsgegevens worden geleverd dan worden genoemd in Externe Integratiestandaard nummer JW 321 van Vektis (artikel 5a.2, eerste lid) en voor zover de jeugdige of degene die het gezag over hem uitoefent samen met de zorgaanbieder niet hebben aangegeven dat in het geheel geen diagnosegegevens bij de declaratie mogen worden vermeld (artikel 5a.2, tweede lid).
- Ingevolge artikel 5a.3 is het bij de declaratie leveren van gegevens over aan jeugdigen verleende andere jeugdhulp of preventie toegestaan voor zover daarbij niet meer soorten persoonsgegevens of gedetailleerdere persoonsgegevens worden geleverd dan worden genoemd in Externe Integratiestandaard nummer JW 303 van Vektis.
- De gegevens die over de kindbeschermsmaatregelen en de jeugdreclassering geleverd dienen te worden, kunnen, in afwijking van die over de jeugdhulp, wel op eenvoudige wijze worden omschreven. Dat komt omdat de rechter slechts twee vormen van kindbeschermsmaatregel op kan leggen (ondertoezichtstelling en voogdij), terwijl ook het aantal modaliteiten van jeugdreclassering beperkt is. Dientengevolge kan in de artikelen 5a.4 en 5a.5 worden volstaan met een duidelijke, limitatieve opsomming.

Samengevat mag een jeugdhulpaanbieder, een aanbieder van preventie of een medewerker van een gecertificeerde instelling ervan uitgaan dat hij, zonder in strijd te komen met zijn (medisch) beroepsgeheim, bij de declaratie de gegevens mag verlenen die hij met de gemeente is overeengekomen te leveren, mits het niet om meer of gedetailleerder gegevens gaat dan in de artikelen 5a.1 tot en met 5a.5 genoemd. Is dat toch het geval (heeft een gemeente bijvoorbeeld in een contract met een ggz-aanbieder neergelegd dat in alle gevallen de diagnose moet worden vermeld), dan zullen de over het jaar 2015 gesloten contracten hier alsnog op moeten worden aangepast.

Een gemeente dient, gezien zijn in artikel 5a.6, eerste lid, opgenomen plicht om niet meer persoonsgegevens te verwerken dan noodzakelijk, in zijn contracten slechts die gegevens van de gecontracteerde aanbieders en gecertificeerde instellingen te vragen, die hij gezien de overeengekomen producten en de overeengekomen financieringswijze nodig heeft. Ook hier geldt dat het aangewezen is om over 2015 gesloten contracten aan te passen voor zover de gemeente te veel vraagt.

In het hiernavolgende wordt op de afzonderlijke artikelen ingegaan.

Artikel 5a.1

Dit artikel bevat de gegevens die op iedere declaratie van jeugdhulp, preventieve maatregelen, jeugdbeschermsmaatregelen of jeugdreclassering opgenomen moeten worden. Op basis van deze gegevens (in combinatie met, voor zover het een kindbeschermsmaatregel of jeugdreclassering betreft, de gegevens, bedoeld in de artikelen 5a.4 en 5a.5) kan de gemeente de zogenoemde 'formele controle' verrichten, dat wil zeggen nagaan of zij de gemeente is die verantwoordelijk is voor de financiering van aan de jeugdige of zijn ouders te leveren prestaties en

zo ja, of de aanbieder of de gecertificeerde instelling wel met recht een rekening voor de jeugdige mag indienen (dat is bijvoorbeeld niet zo indien de gemeente de jeugdhulpaanbieder niet gecontracteerd heeft en er ook geen andere reden is om de jeugdhulpaanbieder te vergoeden, of indien een gecertificeerde instelling een ander product in rekening brengt dan een product als bedoeld in de artikelen 5a.4 en 5a.5).

onderdeel a

Onderdeel a betreft gegevens van ter identificatie van de jeugdhulp- of preventie-aanbieder dan wel de gecertificeerde instelling die de declaratie indient. Gezien de hiervoor beschreven gedifferentieerde uitvoeringspraktijk, zal soms zijn overeengekomen dat naam en adres voldoende zijn, zal soms een zogenoemde AGB³-instellingscode gevraagd zijn en zullen soms bovendien AGB-praktijk- of zorgverlenerscodes zijn toegestaan.

onderdeel b

Op de declaratie dient het burgerservicenummer (bsn) van de jeugdige te worden vermeld opdat de gemeente na kan gaan of de jeugdige aan wie de dienst verleend is, wel in haar gemeente woont. Een gemeente is immers slechts verantwoordelijk voor het verlenen van jeugdhulp, preventie, kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering voor jeugdigen die hun woonplaats in haar gemeente hebben. Ingevolge artikel 7.2.1 van de Jeugdwet zijn de jeugdhulpaanbieders, de gecertificeerde instellingen en de gemeenten bevoegd om het bsn van de jeugdige te gebruiken. Onderdeel b maakt ook mogelijk dat slechts naam en adres van de jeugdige worden vermeld. Hiervan zullen de aanbieders van preventie gebruik moeten maken. Daarnaast is tussen aanbieder en gemeenten soms afgesproken dat niet het bsn van de jeugdige wordt vermeld, maar naam en adres.

Op grond van de definitie van 'woonplaats' in artikel 1.1 van de Jeugdwet is de woonplaats van een minderjarige de gemeente waarin degene woont die het gezag over hem draagt. Gegevens over de ouder of andere gezagsdrager worden echter niet bij de declaratie gemeld, omdat een gemeente op grond van het bsn of de naam of het adres van de jeugdige kan achterhalen wat de woonplaats van de jeugdige is.

onderdelen d, e en f

De gegevens, bedoeld in de onderdelen d, e en f zijn nodig om de geleverde prestaties toe te kunnen rekenen aan een inkoopcontract voor het juiste jaar, en om te beoordelen of de geleverde dient conform een eventuele toekenningsbeschikking en een met de aanbieder of gecertificeerde instelling gesloten contract is. De gegevens onder f worden daarbij bovendien gebruikt om na te gaan of het gedeclareerde bedrag overeenkomt met het aantal eenheden van de geleverde diensten of het aantal tijdseenheden waarover de verrichte diensten zijn verricht. Zo niet, dan zal dat voor de gemeente aanleiding kunnen zijn om met de aanbieder of gecertificeerde instelling contact op te nemen met de vraag of er een fout bij de declaratie is gemaakt.

onderdeel g

De in onderdeel g genoemde gegevens zijn noodzakelijk voor een goede uitvoering van het in hoofdstuk 10 van de Jeugdwet opgenomen overgangsrecht. Ze hoeven slechts bij de declaratie te worden vermeld indien de verwijzing van de arts (voor zorg die uit de Zvw naar de Jeugdwet is overgeheveld) respectievelijk de indicatie (CIZ of voormalig Bureau Jeugdzorg voor zorg die uit de AWBZ of de Wet op de jeugdzorg naar de Jeugdwet is overgeheveld) voor 1 januari 2015 is gegeven.

³ AGB staat voor 'Algemeen GegevensBeheer'. Het AGB-register is een register dat Vektis, een organisatie van de zorgverzekeraars, bijhoudt van zorgaanbieders. Sinds 1 januari 2015 kunnen daar ook aanbieders in worden opgenomen die jeugdhulp als bedoeld in de Jeugdwet of voorzieningen als bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) verlenen. Een AGB-code is nodig om elektronisch te kunnen declareren.

onderdeel h

Huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen mogen op grond van artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet naar jeugdhulp verwijzen. Onderdeel h schrijft voor dat de declarant indien dit is gebeurd, de gegevens van de verwijzende verwijzer opneemt. Hoewel op grond voorliggende regeling, met uitzondering van het specifieke, in artikel 5a.7, derde lid, geregelde geval, geen materiële controle mogelijk is, is het wel wenselijk dat bij de declaratie nu al gegevens worden gevoegd op grond waarvan het in de toekomst, nadat de Veegwet VWS 2015, de daarin opgenomen delegatiebepaling en de daarop te baseren definitieve ministeriële regeling in werking getreden zullen zijn, mogelijk is te controleren of niet te vaak verwezen wordt.

onderdeel i

Indien ter zake van de jeugdhulp een toekenningsbeschikking is gegeven, dient het nummer daarvan op de declaratie te worden vermeld. Gemeenten gebruiken dit gegeven om de gedeclareerde hulp (dienst, bedrag en periode) te kunnen vergelijken met de in de beschikking opgenomen dienstverlening.

Artikel 5a.2

Dit artikel regelt welke persoonsgegevens een aanbieder die jeugdhulp in de vorm van gespecialiseerde jeugd-ggz verleent naast de gegevens, bedoeld in artikel 5a.1, bij de declaratie mag vermelden. Hoofregel is dat moet worden aangeleverd wat met de gemeente is afgesproken, maar dat er nooit meer of gedetailleerdere persoonsgegevens mogen worden vermeld dan de gegevens die gevraagd kunnen worden in het kader van de Externe Integratiestandaard nummer JW 321 van Vektis⁴. Minder mag dus wel, en vaak zal dat ook daadwerkelijk met de gemeente zijn afgesproken. Lang niet alle velden in de standaard dienen namelijk verplicht te worden ingevuld.

De Externe Integratiestandaard nummer JW 321 van Vektis is afgeleid van de standaard die tot 2014 gold voor de declaratie van gespecialiseerde ggz (ggz voor de jeugd en ggz voor volwassenen) op grond van de zorgverzekering. Die standaard voldeed aan de specifieke waarborgen waarmee het verstrekken van ggz-persoonsgegevens omkleed dienen te zijn. Dientengevolge geldt dat ook voor standaard JW 321.

Om iedere twijfel uit te sluiten wordt in de onderdelen b en c nog geregeld dat er geen diagnosegegevens bij de declaratie mogen worden vermeld indien aan de jeugdige louter een crisisbehandeling of een korte behandeling heeft gehad of indien louter gediagnosticeerd is. Indien een andere behandeling is geleverd – het gaat daarbij dan om behandelingen uit de zogenoemde 'langdurende of intensieve productgroepen' mag slechts – door middel van een code – worden aangegeven in welke hoofddiagnosegroep de stoornis van de jeugdige valt⁵. Al met al mag bij de declaratie nooit de diagnose zelf worden genoemd.

Het tweede lid van artikel 5a.2 regelt dat een jeugdige ook, samen met degene die hem de ggz heeft verleend, ervoor kan kiezen dat geen enkele diagnostisch gegeven bij de declaratie wordt vermeld. Indien de jeugdige jonger is dan twaalf jaar of zijn belangen niet goed kan behartigen, kan de degene die het gezag over hem uitoefent (dat wil zeggen een ouder of andere gezagsdrager of, bij een meerderjarige jeugdige, de curator of mentor) voor deze optie kiezen. Hiertoe dienen de jeugdige/de gezagsdrager en de ggz-hulpverlener gezamenlijk een verklaring in te vullen en te ondertekenen waarvan de inhoud is weergegeven in de bijlage bij deze regeling, en deze verklaring uiterlijk tegelijk met de declaratie in te sturen naar de gemeente. Artikel 5a.7, derde lid, bepaalt

⁴ De inhoud van deze standaard is op het volgende internetadres te vinden:

http://ei.vektis.nl/Help/JW321v1.0/JW321v1.0_BERu3.xlsx.

⁵ In 2015 worden in de jeugd-ggz de volgende hoofddiagnosegroepen onderkend: 1. aandachtstekort- en gedragsstoornissen, 2. pervasieve stoornissen, 3. overige stoornissen in de kindertijd, 4. delirium, dementie, amnestische en overige cognitieve stoornissen, 5. aan alcohol gebonden stoornissen, 6. aan overige middelen gebonden stoornissen, 7. schizofrenie en andere psychotische stoornissen, 8. depressieve stoornissen, 9. bipolaire en overige stemmingsstoornissen, 10. angststoornissen, 11. somatoforme stoornissen, 12. eetstoornissen, 13. persoonlijkheidsstoornissen en 14. restgroep diagnose.

dat de gemeente declaraties voor gespecialiseerde ggz waarop geen diagnose-informatie staat dient te voldoen indien de declaraties voor het overige wel aan de gemaakte afspraken voldoen (dat wil onder andere zeggen: ten minste de informatie bevatten als bedoeld in artikel 5a.1). Samen met de overige, aldaar te bespreken leden van artikel 5a.7 regelt artikel 5a.2, tweede lid, aldus een "opt out-optie" die voor de gespecialiseerde ggz aan volwassenen al gold. In dat verband zij verwezen naar Regeling NR/CU-556 inzake 'gespecialiseerde ggz' van de Nederlandse zorgautoriteit (NZa; zie Staatscourant 2015, 1766), die in de artikelen 5a.2 en 5.7 zoveel mogelijk is overgenomen.

Artikel 5a.3

Artikel 5a.3 regelt welke gegevens - naast de gegevens, genoemd in artikel 5a.1 - bij de declaratie een jeugdhulpaanbieder voor andere jeugdhulp dan de gespecialiseerde ggz bij de declaratie mag vermelden. Dit zijn de persoonsgegevens die gevraagd kunnen worden in het kader van de Externe Integratiestandaard nummer JW 303 van Vektis⁶. Ook deze standaard is afgeleid van een oude, namelijk de standaard die voor 2015 binnen de AWBZ werd gebruikt. Net als voor de gespecialiseerde ggz geldt ook hier dat minder dient te worden vermeld indien minder met de gemeenten is afgesproken. Opgemerkt wordt hier nog dat de persoonsgegevens die voor de basis-ggz bij de declaratie moeten worden vermeld, dus ook maximaal de gegevens uit JW 303 mogen betreffen. Diagnosegegevens maken hier geen onderdeel van uit.

Artikelen 5a.4 en 5a.5

Anders dan voor de jeugdhulp, is het voor de kindbeschermingsmaatregelen en de jeugdreclassering mogelijk om een limitatieve lijst van gegevens te geven, die naast de gegevens, bedoeld in artikel 5a.1, bij de declaratie moeten worden vermeld. Dit is mogelijk omdat de rechter slechts twee vormen van kindbescherming op kan leggen (ondertoezichtstelling en voogdij), terwijl ook het aantal modaliteiten van jeugdreclassering beperkt is.

Artikel 5a.6

Omdat voorliggende regeling wordt gebaseerd op de artikelen 7.3.11, vijfde lid, van de Jeugdwet en 7:457 BW, vangt zij aan met de bepalingen die zeggen welke persoonsgegevens de verleners van jeugdhulp, preventie, kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering ondanks hun (medisch) beroepsgeheim in het kader van de declaratie aan de gemeenten dienen te verstrekken (artikelen 7a.1 tot en met 7a.5). Zoals aan het begin van deze artikelsgewijze toelichting is aangegeven, kunnen de aanbieders er daarbij van uitgaan dat dit de gegevens zijn die ze ingevolge hun met de gemeenten gesloten contracten dienen te vermelden, behalve indien deze zouden uitgaan boven hetgeen krachtens laatstgenoemde artikelen is toegestaan. Een en ander laat echter onverlet dat gemeenten op grond van de Wbp niet meer persoonsgegevens mogen verwerken dan noodzakelijk is voor een goede uitoefening van de wettelijke taken. Ingevolge de Jeugdwet betekent dat derhalve, dat niet meer mag worden verwerkt dan noodzakelijk is voor een goede uitvoering van de Jeugdwet, en voor het verwerken van gegevens op declaraties in het kader van de Jeugdwet betekent het dat gemeenten op basis van de contracten met de aanbieders en gecertificeerde instellingen niet meer gegevens of gedetailleerdere persoonsgegevens mogen laten aanleveren dan zij nodig hebben om na te gaan of een declaratie rechtmatig is en dus voldaan kan worden. Artikel 5a.6, eerste lid, benadrukt dat.

Omdat een expliciete basis voor de gegevensverwerking in het kader van de bekostiging en de materiële controle pas via de Veegwet VWS 2015 in de Jeugdwet zal worden opgenomen, is in artikel 5a.6 niet opgenomen, dat de bij de declaratie te vermelden persoonsgegevens mogen worden gebruikt voor materiële controle⁷. Omdat aan de andere kant uiteraard dient te worden voorkomen dat een gemeente declaraties dient te voldoen van aanbieders die waarschijnlijk

⁶ De inhoud van deze standaard is op het volgende internetadres te vinden:
http://ei.vektis.nl/Help/JW303v1.0/JW303v1.0_BERu3.xlsx.

⁷ Materiële controle betreft het doen van onderzoek naar de vraag of de gedeclareerde dienst wel is geleverd en – indien een toekenningsbeschikking ontbreekt – de geleverde dienst gezien de behoefte van de jeugdige wel het meest aangewezen was.

frauderen, mogen de persoonsgegevens die bij de declaratie worden vermeld wel worden gebruikt voor fraude-onderzoek (eerste lid, onderdeel c).

Ingevolge het derde lid mag een gemeente indien zij fraude vermoedt, de jeugdige of degene die het gezag over hem uitoefent vragen of hij ermee akkoord gaat dat het dossier van de jeugdige bij de aanbieder of de gecertificeerde instelling wordt opgevraagd ten behoeve van fraude-onderzoek. In navolging van hetgeen in artikel 7.10, tweede lid, van de Regeling zorgverzekering is geregeld, dient deze toestemming dan wel schriftelijk te worden verleend. Is de schriftelijke toestemming er, dan dient de aanbieder of de gecertificeerde instelling het desbetreffende dossier aan de gemeente over te leggen. Er kan dan derhalve geen beroep worden gedaan op het (medisch) beroepsgeheim. Het derde lid maakt a contrario ook duidelijk, dat het gemeenten niet is toegestaan om standaard bij iedere declaratie het dossier op te vragen. Dat kan al niet op grond van de Wbp en artikel 5a.6, eerste lid, (het dossier zal veel meer informatie bevatten dan de informatie die de gemeente nodig heeft om na te gaan of de declaratie rechtmatig is) en op grond van de artikelen 5a.1 tot en met 5a.5 (in het dossier zullen meer gegevens staan dan het maximum dat op aanbieders en gecertificeerde instellingen op grond van het daar geregelde mogen verstrekken), maar het kan dus ook nog eens niet op grond van voorliggend derde lid van artikel 5a.6.

Het tweede lid van artikel 5a.6 maakt het mogelijk dat gegevens die bij de declaratie zijn binnengekomen verder worden verwerkt om de ouderbijdrage door het CAK te kunnen laten vaststellen. Uiteraard geldt dit slechts voor declaraties in situaties waarbij de jeugdige buiten het gezin heeft verbleven, aangezien in andere situaties geen ouderbijdrage geldt. Met name de duur van het verblijf en daarmee van de verleende intramurale jeugdhulp of jeugdreclassering is van belang voor het bepalen van de hoogte van de ouderbijdrage. Verdere verwerking van bij de declaratie geleverde persoonsgegevens voor ander doeleinden dan de vaststelling van de ouderbijdrage is niet mogelijk, tenzij de jeugdige of degene die het gezag over hem draagt daar toestemming voor heeft verleend.

Ten slotte wordt opgemerkt dat artikel 5a.6 het ook mogelijk maakt dat een 'door het college aangewezen persoon' gegevens verwerkt of na schriftelijke toestemming het dossier ontvangt. Dit is allereerst noodzakelijk omdat met 'het college' ingevolge artikel 1.1 van de Jeugdwet het college van burgemeester en wethouders van een gemeente wordt bedoeld. Uiteraard is het niet zo dat de burgemeester of een wethouder zelf Jeugdwet-declaraties zal afhandelen. Dat laten zij aan hun ambtenaren over. Alleen al om die reden is het noodzakelijk dat ook door het college aangewezen personen persoonsgegevens op declaraties mogen verwerken. Daarnaast is het mogelijk dat het college de afhandeling van de declaraties uitbesteedt aan een andere instelling. In dat geval kan het college medewerkers van de instelling waaraan is uitbesteed aanwijzen als medewerkers die ten behoeve van het afhandelen van de declaraties persoonsgegevens mogen verwerken. Op grond van artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 12, tweede lid, Wbp, dienen degenen die aldus namens het college persoonsgegevens verwerken, deze geheim te houden.

Artikel 5a.7

Artikel 5a.7 regelt voor jeugdigen wat de NZa in artikel 3.5 van haar eerdergenoemde 'Regeling gespecialiseerde ggz' voor volwassenen heeft geregeld. Indien een jeugdige of degene die het gezag over hem uitoefent en degene die de jeugdige gespecialiseerde ggz heeft verleend de in bijlage 1A opgenomen verklaring hebben getekend, kan de zorgaanbieder afzien van het bij de declaratie noemen van diagnosegegevens. Artikel 5a.7, eerste lid, bepaalt dat de gemeente dergelijke verklaringen bewaart.

Indien de gemeente met de aanbieder van gespecialiseerde jeugd-ggz voor de behandeling van een of meer (hoofd)diagnoses een specifieke prijs heeft afgesproken, zou het declareren van dat bedrag, zelfs als verder geen informatie zou worden verstrekt, de gemeente toch inzicht verschaffen in de (hoofd)diagnose die de jeugdige heeft. Dit is indien eerderbedoelde privacyverklaring is ingediend, uiteraard ongewenst. Het tweede lid van artikel 5a.7 zegt dat in zo'n geval de gemeente op verzoek van de zorgaanbieder gehouden is om te overleggen over de vraag hoe in afwijking van de gemaakte prijsafspraken een bedrag op de declaratie kan worden gezet waaruit de gemeente de (hoofd)diagnose niet kan afleiden.

Artikel 5a.7, derde lid, bepaalt dat de gemeente declaraties ten aanzien waarvan de privacyverklaring uiterlijk tegelijk met de declaratie is binnengekomen, dient te voldoen. Dit geldt dus zelfs indien in het contract tussen de gemeente en de zorgaanbieder staat dat de zorgaanbieder in geval van een behandeling uit de 'langdurende of intensieve productgroepen' de hoofddiagnose vermeldt. Uiteraard dient de declaratie dan wel aan de overige daarvoor geldende voorwaarden, te voldoen. Dat wil zeggen dat in ieder geval de in artikel 5a.1 genoemde gegevens, alsmede eventuele andere overeengekomen, binnen standaard JW 321 passende maar niet met de diagnose samenhangende persoonsgegevens dienen te worden gemeld. Aldus zal de gemeente in ieder geval de declaratie formeel kunnen controleren.

Het vierde lid van artikel 5a.7 maakt controle van ggz-declaraties waarop ten gevolge van een privacy-verklaring geen diagnoses of tot diagnoses herleidbare gegevens staan mogelijk, mits dit door of onder verantwoordelijkheid van een arts geschiedt. Anders dan voor de rest van de jeugdhulp, is materiële controle voor dit soort declaraties reeds in voorliggende tijdelijke ministeriële regeling mogelijk gemaakt. Mochten van een of enkele aanbieders van gespecialiseerde ggz onevenredig veel privacy-verklaringen binnenkomen – met als gevolg dat gemeenten de declaraties dienen te betalen zonder dat zij zelfs maar weten tot welke diagnosehoofdgroep de stoornis van de jeugdige behoort – dan dient dat ook nu al aanleiding te kunnen vormen voor materiële controle (en daarna zonodig fraudebestrijding). Aldus kan worden voorkomen dat ggz-aanbieders hun cliënten om oneigenlijke redenen bewegen de privacy-verklaring te ondertekenen om vervolgens een te hoog bedrag voor geleverde diensten te declareren. In die zin is de hier opgenomen controlemogelijkheid derhalve het natuurlijke tegenwicht voor de mogelijkheid om declaraties in te dienen waarop geen diagnose-informatie staat.

ARTIKEL II

Door voorliggende regeling terug te laten werken tot en met 1 januari 2015 kunnen gemeenten declaraties die voor de inwerkingtreding van deze regeling zijn ingediend alsnog betalen indien deze aan het in deze regeling gestelde voldoen. Voor reeds ingediende declaraties van gespecialiseerde ggz kan uiteraard geen gebruik meer worden gemaakt van de mogelijkheid van artikel 5a.2, tweede lid. Om die reden werken dat artikellid alsmede het ermee verbonden artikel 5a.7 niet terug.

Aan de andere kant is het mogelijk dat gemeente en aanbieders van gespecialiseerde ggz zelf al hebben afgesproken dat een privacy-verklaring kan worden ondertekend en dat in dat geval de gemeente de declaratie zal betalen zelfs al staat er geen hoofddiagnose of andere tot de diagnose te herleiden gegevens op. Het ligt in de rede om artikel 5a.7 wel terug te laten werken indien van zo'n mogelijkheid gebruik is gemaakt. Het tweede lid van artikel II regelt dat.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Drs. M.J. van Rijn

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Dr. K.H.D.M. Dijkhoff